
ENSENYAMENTS ARTÍSTICS, TÍTOL SUPERIOR EN MÚSICA PLA DOCENT

ASSIGNATURA: **INSTRUMENT PRINCIPAL I - CANTE FLAMENCO**
CURS: **2018/2019**
ESPECIALITAT: **INTERPRETACIÓ - FLAMENCO**
MATERIA: **INSTRUMENT / VEU**

DADES DE L'ASSIGNATURA

Tipus d'assignatura: **Obligatòria**

Duració: **Anual**

Crèdits ECTS de l'assignatura: **10.0 crèdits**

Valor total en hores: **300H**

Hores presencials: **30H**

Hores per a treballs dirigits (no presencials): **180H**

Hores per a l'aprenentatge autònom: **90H**

Professorat: **Cristina López , Miriam Migueles Vallejo**

Per veure l'equip docent de l'assignatura fes clic [aquí](#)

PRERREQUISITS I ORIENTACIONS PRÈVIES PER CURSAR L'ASSIGNATURA

Cap.

COMPETÈNCIES QUE ES DESENVOLUPEN A L'ASSIGNATURA

- Interpretar el repertori específic de manera adequada als estils que l'identifiquin.
- Construir una idea interpretativa coherent i pròpia.
- Demostrar capacitat per interactuar en qualsevol projecte musical.
- Expressar-se musicalment amb l'instrument de manera fonamentada en el coneixement i domini del llenguatge musical.
- Coneixement de les característiques acústiques i organològiques del propi instrument.
- Comunicar com a intèrpret les estructures, idees i materials musicals amb rigor.
- Desenvolupar aptituds per a la lectura i improvisació.
- Conèixer les implicacions escèniques i desenvolupar aplicacions pràctiques.
- Conèixer les necessitats i oportunitats del mercat laboral i adaptar les pròpies competències amb la finalitat d'una inserció adequada.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Solvència tècnica i interpretativa amb l'instrument.

- Coneixement del repertori propi.
- Adquisició de bons hàbits posturals i musculars amb l'instrument.
- Dissenyar i executar un projecte musical que contempli la qualitat interpretativa, d'estils i projecti un caràcter professional.

BLOCS TEMÀTICS

- Pràctica instrumental.
- Síntesi i domini de la tècnica instrumental, aprenentatge del repertori principal i d'un repertori complementari.
- Desenvolupament d'un estil propi com a intèrpret i de la maduresa interpretativa.
- Hàbits i tècniques d'estudi, valoració crítica del treball.
- Control dels hàbits posturals correctes i de les tècniques de relaxació.
- Preparació per a la interpretació en públic com o solista o al costat d'altres intèrprets.
- Coneixement bàsic de la construcció, manteniment, comportament acústic i característiques del propi instrument.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

Els continguts es desenvoluparan en base a cinc àrees: Tècnica i Entrenament, Percepció auditiva, Transcripció i Anàlisi, Adaptació i Tractament, i Memorització i Interpretació. El primer semestre es buscarà que l'alumne assimili les tècniques d'exploració, autoconeixement i entrenament de l'aparell fonador propi i els recursos tècnics d'interpretació bàsics propis del cante (Tècnica i Entrenament). El segon semestre es dedicarà a conèixer i dominar les eines i destreses necessàries en el procés d'aprenentatge del repertori i la seva conservació (Percepció auditiva, Transcripció i Anàlisi, Adaptació i Tractament, i Memorització i Interpretació).

1r semestre

Tècnica i Entrenament

- Exercicis físics preparatoris
  1. Toma d'autoconsciència general
  2. Exercicis de relaxació i tonificació corporal
  3. Distensió dels músculs toràcics i abdominals
- Treballs fonatoris
  4. Anàlisi i avaluació del perfil tècnic-vocal propi
  5. Recolzament diafragmàtic
  6. Escalfar veu
  7. Tomar consciència dels ressonadors
  8. Atac, continuïtat i resolució de la veu
  9. Canviar de registre.
- Recursos tècnics específics del cante
  10. Melismes elementals
  11. Tècniques d'articulació melismàtica i vocal
  12. Exercicis silàbic-rítmic per a cantes de compàs
  13. Exercicis rítmics de palmes

2n semestre

Percepció auditiva

1. Estat psico-físic a la percepció
2. L'atenció i el focus a la captació auditiva
3. Exercicis de Repentització auditiva de motius
4. Exercicis de Percepció analítica d'estructures
5. Exercicis de Improvisació melismàtica
6. Entrenament en la interiorització de polsos i rítmiques

Transcripció i Anàlisi

7. Estudi de la mètrica literària flamenca
8. Adaptació de textos a formes melòdiques clàssiques
9. Anàlisi tècnic, formal, cadencial i harmònic
10. Transcripció tècnic-vocal i harmònica

Adaptació i Tractament

11. Anàlisi de clàssics per a l'adaptació tècnica personal
12. Tractament estètic en base al text i/o la tècnica i/o la creativitat
13. Interiorització de l'actitud i el caràcter interpretatiu de l'obra.

Memorització i Interpretació

14. Procés del procediment d'assimilació del cante
15. Procés del manteniment de la memòria. Higiene auditiva
16. Claus de la interpretació en les fases primerenques de la memòria. L'estat psico-físic a la interpretació

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DE L'APRENTATGE

- La forma d'avaluar serà mitjançant l'avaluació contínua dels aspectes de actitud (puntualitat, assistència i aplicació), la qualificació dels treballs de casa, una audició al final del semestre i una audició/examen de final de curs.
- Les audicions constaran de 5 exercicis en el primer semestre, corresponents respectivament a cadascun dels punts 8,10,11,12 i 13 de les Activitats d'aprenentatge; i d'altres 5 exercicis/treballs a l'examen/audició de final de curs, triats en base als punts 3,4,7,9,10,11,13 i 14 de les Activitats d'aprenentatge.
- L'audició semestral es realitzarà la última setmana del semestre i l'examen final serà la última setmana del curs.
- Aquest examen el realitzarà un tribunal format pel professor de l'assignatura i un altre professor triat per l'equip directiu-pedagògic. Els percentatges de nota final seran: 1r semestre: Treballs 40%, Actitud 10%, Audició quadrimestral 50%; 2n semestre: Treballs 30%, Actitud 10%, Audició/examen final 60%; Nota final del curs: Nota 1r semestre 40% + Nota 2n semestre 60%.
- L'audició del primer semestre consistirà en la interpretació del repertori corresponent al mateix i la del final de curs en la interpretació del repertori total del curs.
- L'audició semestral es realitzarà la última setmana del semestre i la de final de curs serà la última setmana del mateix.
- Aquest examen el realitzarà un tribunal format pel professor de l'assignatura i un altre professor triat per l'equip directiu-pedagògic.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

Bibliografia

- JOSÉ BLAS VEGA y MANUEL RIOS RUIZ: *Diccionario enciclopédico ilustrado del flamenco*. Tomos I y II. Madrid: Editorial Cinterco, 1988.
- SERAFÍN ESTÉBANEZ CALDERÓN: *Escenas Andaluzas*. Espasa Calpe. Madrid 1960.
- RICARDO MOLINA Y ANTONIO MAIRENA: *Mundo y Formas del Cante Flamenco*. Librería Al-Andalus. Sevilla 1998.

- ÀNGEL ÀLVAREZ CABALLERO: *El Cante Flamenco*. Alianza Editorial.
- *Rito y Geografía del Cante*. (Enciclopedia Flamenca). Alga Editores.
- González Climent, Anselmo: *Flamencología*. Madrid: Escelicer, 1964.
- MADELEINE MANSION: *El estudio del canto*. Ricordi Americana S.A.E.C. Buenos Aires.1947.
- INÉS BUSTOS SÁNCHEZ: *La voz. La técnica y la expresión*. Editorial Paidotribo. Barcelona. 2003.
- GONZÁLEZ CLIMENT, A. *Flamencología*. Madrid: Escélicer, 1964; y Córdoba: Ediciones La Posada.
- CRUCES, C. (coord.). *La bibliografía flamenca a debate*. Jerez: Centro Andaluz de Flamenco, 1998.
- GAMBOA, J. M. *Una historia del Flamenco*. Madrid: Espasa-Calpe, 2005.

DVD/Vídeos

- *Puro y jondo* (7 DVDs, Divisa Ediciones, 2002)
- *Rito y geografía del cante* (24 DVDs, RTVE comercial, 2005)

Discografía

Els CDs triats suposen només una petita mostra del material susceptible d'anàlisi i s'afegiran altres, en funció de les necessitats de l'alumne.

- *Antología del cante flamenco* (3 CDs. Hispavox HH 1201-2-3; 1954).
- *Antología del Cante Flamenco* (2 CD). Hispavox, 1960.
- *Antología del Cante Flamenco y Cante Gitano* (3 CDs, Columbia CS81346).
- PEPE MARCHENA, *Memorias antológicas del cante flamenco* (4 CDs, Belter, 1963).
- *Archivo del Cante Flamenco* (Vergara 13.001-06 XJ; 1968).
- *Magna Antología del Cante Flamenco* (20 CDs Hispavox S/C 66.201; 1978).
- *Medio siglo de cante flamenco* (4 CDs, Arriola 9 P 353033).
- FOSFORITO, *Selección antológica del cante flamenco*, (3 CDs, Divucsa, 1992).
- ANTONIO CHACON, discografía completa.
- *Antología de Camarón de la Isla* (Hispavista, 1996, 3 CDs).
- CAMARON DE LA ISLA, discografía completa.
- ANTONIO MAIRENA, discografía completa.
- NIÑA DE LOS PEINES, *Registros sonoros*, (13 CDs, Fonotron, 2004).